

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35444
Nom	Religió i mitologia grecoromana
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - G.Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1003 - G. Estudis Hispànics	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - G.Estudis Anglesos	37 - Minor de Filología Clásica	Optativa
1001 - Grau Filologia Catalana	21 - Minor en Filología Clásica	Optativa
1003 - G. Estudis Hispànics	41 - Minor en filologia clàssica	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MOVELLAN LUIS, MIREIA	145 - Filologia Clàssica
PEREZ LAMBAS, FERNANDO	145 - Filologia Clàssica

RESUM

Breu síntesi de les característiques i evolució de la religió i la mitologia de la Grècia i la Roma antigues, amb especial atenció a aquells aspectes que les distingeixen d'altres sistemes religiosos.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Un coneixement bàsic de la literatura i la cultura gregues i romanes clàssiques serà molt recomanable per tal que l'alumna/e estiga en condicions de seguir les classes teòriques amb el màxim profit.

COMPETÈNCIES

1000 - G.Estudis Anglesos

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i planificar i gestionar el temps de treball.

1001 - Grau Filologia Catalana

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

1003 - G. Estudis Hispànics

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Conèixer els fonaments de la llengua llatina i la cultura clàssica a través dels seus textos.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Reconèixer, valorar i comentar els elements religiosos més importants presents en textos literaris d'autors clàssics i postclàssics
- Identificar les adaptacions posteriors més habituals en la literatura i les belles arts.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Religió i mitologia a Grècia

1. Característiques generals de la religió grega
 - a. Mite, culte i ritual.
 - b. Fonts per a l'estudi de la mitologia i la religió.
 - c. Tendències d'interpretació.
2. Anàlisi dels mites grecs
 - a. La Cosmogonia i la Teogonia.
 - b. Els déus olímpics i els déus ctònics.
 - c. Els herois.
 - d. Els principals cicles mítics.
3. El culte i els santuaris. Altar, temple i sacerdoci.
4. La religió en la polis democràtica.
 - a. Característiques i principals rituals.
 - b. El sacrifici i el mite de Prometeu.
 - c. Rituals de purificació: el pharmakós.
 - d. El culte heroic i els mites cívics.
 - e. Els cultes panhel·lènics.
5. El culte i la vida: els rituals de pas.
6. El culte privat i la religió individual. Els oracles i l'endevinació
7. Les religions mistèriques. Eleusis, els misteris dionisiacs i lorfisme
8. Les festivitats i el calendari.

2. Religió i mitologia a Roma

1. Característiques generals de la religió romana.
 - a. Mite, culte i ritual.
 - b. Fonts per a l'estudi de la religió i la mitologia.
 - c. Filosofia i religiositat.
 - d. Societat, política i religiositat.
2. Roma arcaica.
 - a. Influència etrusca i grega.
 - b. L'endevinació. El sacrifici, els prodigis i els auguris.
 - c. Màgia, superstició i malediccions
 - d. El calendari romà.
3. República i gènesi del culte imperial.
 - a. Institucions i sacerdocis.
 - b. Culte privat i culte públic.
 - c. Rituals de pas i ciutadania. Ordre i desordre.
 - d. Els cultes orientals i de salvació.
 - e. El culte imperial.
4. Resistència dels cultes grecoromans i triomf del cristianisme. Tradició i pervivència.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	30,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'alumnat rebrà la informació a partir de les presentacions i textos que es publicaran a l'aula virtual. Les sessions consistiran en l'explicació, comentari, valoració i debat del material exposat a classe.

Classes teòriques:

Les classes teòriques miraran de familiaritzar l'alumna/e amb les principals teories interpretatives i amb els conceptes i termes que els hi són propis. L'aplicació de la mateixa metodologia deductiva ajudarà l'alumna/e a avançar en la comprensió dels continguts.

Classes pràctiques:

Les classes pràctiques tindran com a objectiu el comentari de textos rellevants, bé de la literatura o l'epigrafia grecoromana, bé de l'anàlisi moderna del fet religiós, especialment d'aquell que té com a escenari l'antiguitat.

AVALUACIÓ

L'avaluació tindrà en compte els coneixements assimilats, els treballs de recerca i les activitats complementàries. La matèria estarà dividida en 2 blocs: bloc de religió i mitologia grega i bloc de religió i mitologia llatina.

L'avaluació de l'assignatura es farà mitjançant:

- 1) Un examen final escrit dividit en dos parts (Grècia i Roma): 4 punts cada part, amb un total de 8 punts.
- 2) Un treball escrit d'un tema d'un dels dos blocs: 2 punts.

Cada un dels blocs, per tant, sumarà 4 punts de la nota final. Per superar l'assignatura caldrà una nota superior a 2 punts sobre 4 en cada bloc.

Segona convocatòria: es conservarà la nota del treball si està aprovat; si s'ha suspès es podrà realitzar un nou treball.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Diccionarios:

GRIMAL, P. Diccionario de mitología griega y romana, Barcelona, 2002.

HARRAUER, Ch. & HUNGER, H. Diccionario de mitología griega y romana. Con referencias sobre la influencia de los temas y motivos antiguos en las artes plásticas, la literatura y la música de occidente hasta la actualidad, Barcelona, 2008.

- Grecia:

BERMEJO BARRERA, J.C., GONZÁLEZ GARCÍA, F.J. & REBOREDA, S., Los orígenes de la mitología griega, Madrid, 1996.

BREMMER, J., Greek Religion, Oxford, 1994.

BRUIT ZAIDMAN, L. & SCHMITT PANTEL, P., La religión griega en la polis de la época clásica, Madrid, 2002.

BURKERT, W., Religión griega: arcaica y clásica, Madrid, 2007.

CHIRASSI COLOMBO, I., La religione in Grecia, Bari, 1994.

- DETENNE, M. & VERNANT, J. P., La cuisine du sacrifice en pays grec, Paris, 1979.
GARCÍA GUAL, C. Introducció a la mitologia grega, Madrid, 2007.
KIRK, G. S. La naturaleza de los mitos griegos, Barcelona, 1984.
KIRK, G. S. El mito. Su significado y funciones en la Antigüedad y otras culturas, Barcelona, 1985.
PRICE, S. Religions of the Ancient Greeks, Cambridge, 1999.
VERNANT, J. P. Mito y religión en la Grecia antigua, Madrid, 2001.

- Roma:

- ALVAR, J. et alii, Cristianismo primitivo y religiones místicas, Madrid, 1995.
BAYET, J., La religion romaine. Histoire politique et psychologique, Paris, 1956 (trad. esp., Cristiandad, Madrid, 1984).
BEARD, M.; NORTH, J. & PRICE, S., Religions of Rome, (2 vols.) Cambridge University Press, 1996
BLOCH, R., "La religión romana", en Historia de las religiones 2. Las religiones antiguas, S. XXI, Madrid, 1977.
BURKERT, W., Les cultes à mystères dans l'Antiquité, Paris, 1992.
CUMONT, F., Las religiones orientales y el paganismo romano, Akal, Madrid, 1987.
ESPLUGA, X. i MIRÓ, M., Vida religiosa en la antigua Roma, UOC, Barcelona, 2003.
GORDON, R.L. & SIMÓN, F.M., Magical Practice in the Latin West, Brill, 2010.
ORLIN, E.M., Temples, Religion, and Politics in the Roman Republic, Brill, 2002.
RÜPKE, J., On Roman Religion. Lived Religion and the Individual in Ancient Rome, Cornell University Press, 2016.
RÜPKE, J. Pantheon: A New History of Roman Religion, Princeton University Press, 2018.
ZANKER, P., Augusto y el poder de las imágenes, Alianza, 1992.